

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Előfizetési árak:		Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Egész évre	8 korona.	Székelység könyvnyomdája, hová előfizetési díjak, hirdetések, cserepéldányok küldendők. Hirdetési díj előre fizetendő	
Fél évre	4 korona.	—: Kéziratokat nem adunk vissza. —	
Negyed évre	2 korona. — Egyes szám ár 4 fillér.		
A külön kiadásokat előfizetőink ingyen kapják			
A háború tartama alatt megjelenik szükség szerint.			

Maximális árak és hadiadó.

A kormányra súlyos gondok nehezeden a háború következtében. Gondoskodnia kell a hadviseléshez szükséges anyagi eszközökről, elsősorban megfelelő bevételekről, hogy a hadsereg a maga szükségletei ellátásában hiányt ne szenvedhessen, de gondoskodnia kell a lakosság élelmezéséről is, mert épen az élelmezési viszonyokban a háború következtében hatalmas változások következtek be. Rendeleti úton a kormány már is megtette azokat az intézkedéseket, amelyeket a megfelelő közéleti viszonyok biztosítása érdekében meg kellett választania, a most beterjesztett törvényjavaslatban azonban célszerűen felhasználni igyekszik a törvényhozásnak rövid ideig tartó működését arra, hogy a maga további intézkedései számára a törvényes alapot megszeresse és magának a további teendőkre nézve széleskörű felhatalmazást biztosíthasson. A törvényhozás munkája a háború következtében csak rendkívül szűk korlátok közé van szorítva és a főszerep a kormányzat tevékenységén nyugszik. A rendkívüli viszonyok között a törvényhozásnak meg kell elégednie azzal, hogy a gyors cselekvés és segítség érdekében a kormányt a megfelelő hatáskörrel felruhazza és a kormányt ezen a diszkrécionális jogán fordul meg jórésben a háború tartamán belül a gazdasági élet alakulása.

Kétségtelen, hogy ezzel a jogkörrel és a háború teremtette kivételes viszonyok közepette a kormány rendkívül mélyen képes belenyúlni az összes gazdasági viszonyokba. Egy pillantás a maximális árakról szóló javaslatba mindenkit meggyőzhet arról, hogy a kormány az ármeghatározás révén

nagy gazdasági értékekről rendelkezhetik és irányadó hatalmat nyer a gazdasági viszonyok átalakulását befolyásoló áralakulásra. Az igazságos és az összes felek érdekeinek megfelelő ármeghatározás egyike a legkényesebb és legnehezebben megoldható feladatoknak és a kormány bizonyára csak a lakosság és a fogyasztók érdekét tartotta szem előtt, midőn az élelmezés megfelelő ellátása érdekében erre a tövises útra határozta el a magát. Elismerjük, parancsoló szükség, hogy a kormányt meg legyen adva a mód arra, hogy a lakosság élelmezése érdekében szigorú és a gazdasági szabadságot mélyen érintő rendszabályokhoz nyúljon, de ez a közhatalosság semmit sem változtat az ilyen természetű kényszerítő szabályok kényes természetén.

A javaslat különbséget tesz a helyi és az általános ármeghatározás között. A helyi árak alakulása egészen speciális viszonyokban gyökerezve, rendszeren tulajdonokra vezet az eladók részéről, ha ezekben a helyi viszonyokban rendkívüli változások következnek be. A javaslat azonban igen helyesen az ármegállapítást nem bizza a helyi hatóság tetszésére, hanem fentartja a központi kormány objektív feladatát. A helyes közélet választotta a javaslat abban az irányban is, ahol a meghatározott árak érvényességéről van szó. Az árak átvétel, az üzem folytatása a politikai hatóságnak megadja a módot arra, hogy az ármegállapításnak érvényt szerezzen általánosságban, míg az egyesnek védelmére külön intézkedések szolgálnak. De a javaslat ebből a szempontból nem követel többet, mint a megállapított maximális áron való átengedést és nem terheli, mint más országokban szokás, a renitens eladót az ennek következtében előállított költségekkel. A javaslat

tehát nem akar többet, mint ami a célja: az árak biztosítását az eladónak nagyobb sérelme nélkül abban az esetben, ha a megállapított áron való eladástól vonakodik. A kormány azonban nem elégszik meg az ármeghatározással, hanem a nem amennyire ez módjában van, arról is gondoskodik, hogy az árak emelkedését megelőző és rendelkezésére álló intézkedésekkel ellensúlyozza. Idetartozik a listkeverési rendelet és több hasonló intézkedés, amelyek arról tanuszkodnak, hogy a kormány helyes érzéssel és meglepő avatottsággal, sőt széleskörű üzleti és technikai tudással ügyködik az élelmezés kérdéseinek minden részletébe behatolni igyekszik, hogy az összeség, de egyúttal az egyesek érdekeit is kielégíthesse és a viszonyokban megkövetelt összhangzása hozhassa.

A maximális árak végtelenül jelentős intézkedéssel azonban a jövedelmi adónak az 1915. évre való részletes életbe lépését, mint rendkívüli és egyszermindenkorra szóló adózás, az összeség szempontjából valóban alárendelt jelentőségű dolog. A kormány részéről beterjesztett javaslatok között van az a javaslat is, amely a hadbavonultak családtagjainak segítségét és állami támogatását a háború tartamára az 1882. évi törvényeken messze túlterjedően biztosítja és ennek az áldásos és mindenki részéről nagy örömmel fogadott intézménynek jötkönyvi hatását kiterjeszti azokra is, akiket az osztó igazság és az egyenlő elbánsz szempontjából igazán nem lehet mellőzni. És ha erre a célra a pénzügyminiszter mindössze 15 milliót kíván a jövedelmi adó utján kizárólag azokról beszélni, akiknek 1914. évi jövedelme a 20.000 koronát meghaladja, akkor az ellen senkinek sem lehet panaszja. Nem lehet panasz azokról

A „SZÉKELYSÉG“ TÁRGYJA.

VALAMI SUTTOG . . .

Valami suttog
Az őszi ködben . . .
Mi lehet . . . mi az
Nem tudom . . .
Megcsap a szellő
Arcomba vág
Figyeld, nézd!
Hogy furja magát . . .
Mint sietek
Futok előre,
Törtélen, járattan
Zord utakon . . .

Mily rút, kegyetlen
Csúf az idő! . . .
Féltre . . . félre —
Pusztuljatok!
Néléz, rohanó lépteimet
Zavarni, úzni
Hogy meritek
Mennyégből előzött
Földi mulandóságok
Szellemei! ? . . .

Halkan egy régi
Hő, kis imát
Rebeg el ajkam
És odaát:
— Csodák csodája! —
Köd szakad oszlik
Hirtelenében
Csendes a táj . . .

Néma minden . . .
Csak egy csillag
Remeg . . . ég
A koromsötétű
Hosszu nagy éjben . . .

Mátrai Ferenc Béla.

Visszaemlékezés.

Bécsben a minap nagy török-barát tüntetések voltak. Welche Wendung! Eszembe jut, hogy 1877-ben, mikor a török-szerb háború véget ért és már bizonyosra vették nálunk is, Európaszerte is, hogy kitér az orosz-török háború és Magyarország közvéleménye izzó török-barát érzésekkel telve, ezeknek igen hangos kifejezést adott: a bécsi lapok erős támadásokat intéztek ellenük.

Emlékek támadnak, frissülnek fel bennem azokról az időről, melyekben harminchet esztendővel ezelőtt éltünk. Azokról a lazás, lelkes napokról, amikor Magyarországon a közvélemény a hivatalos Magyarországgal szemben az oroszok ellen a háborúra készülő törökök mellett foglalt állást és országszerte zajos tüntetések mentek végbe. Az ország fiatalága egész lélek belevitte ezekben a tüntetésekbe és török-barát érzéseit átömlesztette a nemzeti élet egész organizmusába, úgy, hogy valóságos török-élet volt Magyarországon.

Ennek a török-barátságának legérdekesebb nyilvánulása volt a magyar ifjúság deputációjának konstantinápolyi útja: az Abdul Kerimnek küldött díszkard átadása.

Harmínchet esztendő nagy idő. Rengeteg sok nagy és jelentős esemény ment azóta végbe,

ami szinte kizárította az élő nemzedék emlékezetéből az 1877-iki idők képeit.

Felújítom ezeket. Alkalmoszerűek, mert újból hangzik Magyarországon, sőt hangzik Bécsben is a „jasasin“ meg a „csok jassa in Padiassh.“

Magyarországon nem az orosz-török háború alatt támadt fel a török barátság, hanem az 1876-iki török-szerb háború idején. Már ekkor indultak meg a török-barát demonstrációk, a török sebesültek javára való gyűjtések, meg a tépés-küldések. A magyar közvélemény érzésvilága szembehelyezkedett a hivatalos politika állásfoglalásával. A kormány nem is nezte jó szemmel a török-barát tüntetéseket, de azért nem lépett föl ellenük hatalmi erővel, mert ezzel fokozta volna a külföld előtt való jelentőségüket.

A törököknek a szerbek ellen viselt háborúja 1876. telén véget ért s ekkor határozta el a budapesti egyetemi ifjúság hatvanas bizottsága, mely országszerte szervezte a demonstrációkat, hogy Abdul Kerim pasának, az „djunisi győző“nek díszkardot csináltat és azt küldöttésg vizsiki Konstantinápolyba. A lelkes felhívásra csakhamar összegyűlt a szükséges összeg és Paholek mesternél megrendelték a díszkardot. Paholek mesternél 1877. január 2-án elkészült munkájával, úgy, hogy a díszkardot a Nemzeti szálloda egyik szobájában közszemlére állíthatta ki az ifjúság. Ekkorra rendbe is jött a Konstantinápolyba menendő ifjúsági deputáció dolga. A deputációban való részvételre tizenöt egyetemi hallgató jelentkezett; közül néhány vidéki joghallgató is. A küldöttésg vezetőjeül Lukács Gyula választották meg. Szics pátri, az „ős jogász“ átengedte ezt a dicsőséget Lukácsnak, aki már akkor külföldet járt ember volt s idegen nyelve-

a néhány ezerre rugó adózóknak sem, akiket az adó érint, mert a jövedelmi adó alapján csupán a következő évre való megadóztatásuk nem jelenthet túlságos terhet az illetőkre nézve. Az egész adóztatási mód azzal, hogy vallomást csak a 20.000 koránál nagyobb jövedelemmel bírók kötelesek adni, meglehetősen egyszerűvé változott és nem jár különös nehézségekkel sem az adózók, sem a pénzügygazdász szempontjából. Más kérdés természetesen az, hogy ezt a meglehetősen egyszerű megoldási módot nem fogja-e az adókövetés eredménye megsínyleni? Ha számítani lehetne és jogosan kell is arra számítani, hogy a nagyjöveldelműeknek ez az osztálya be fogja látni, hogy a hadsegélyezés céljaira való egyszerű megadóztatásuk nem ró különös terheket rájuk, sőt a pénzügyminiszter maga törvényileg gondoskodott arról, hogy ez a jelenlegi adókövetés semmiféle későbbi adókövetés alapjául ne szolgálhasson, akkor reményleni lehet, hogy a köteleességért és az aránylag csekély áldozat arra fogja buzdítani az illetőt, hogy lehetőleg pontosan eleget tegyen vallomási kötelezettségének.

A háború krónikája.

December 6. Zemplénből és Sárosból a határig vertük vissza az oroszokat. A vasuti közlekedés Bártfai és Orióg megint helyreállt.

A Muzri tavaktól keletre tartó harcokban a németek helyzete kedvező. Kisebb vállalkozások itt 1200 foglyot eredményeztek.

Nyugat-Galicában Tymbarknál részünkre eredményes kisebb harcok fejlődtek ki.

A német csapatok Labassében, az argonnei erdőségekben és Altkirchtől délnyugatra előbbre jutottak.

Anglia ki akarja erőszkölni a Dardanellákra való átkelését. Ezért nagyvonalú és angol hadihajó áll felkészülten a Dardanellák bejárata előtt.

Az olasz kamara 413 szavazattal 49 ellenében bizalmat szavazott az olasz kormányra.

December 7. A német csapatok ma délután bevették Lodzot.

A Beszkiédkbe betört ellenséget visszavertük; itt 500 foglyot ejtettünk.

Aranylovactól és Grn-Milanovactól nyugatra nagy csata fejlődött ki a szerb csapatokkal. Döntés még nincs.

Censtochovónál a XVII. orosz hadtest rendkívül súlyos vereséget szenvedett.

Rennenkampfi tábornokot letartóztatták és haditörvényszék elé fogják állítani.

A francia-német fronton új harcok keletkeztek. Vermelles helysége a németek tervszerűen kiürítették és kiépített hadállásaikba vonultak. Alkích körül a németek a francia támadásokat visszaverték. A franciák súlyos veszteségeket szenvedtek.

December 8. Észak-Lengyelországban Lodz körül hosszas küzdelemben az orosz haderő visszaverésével nagy kihatású eredményt értek el a németek. Lodz a németek birtokában van.

ket is beszélt, míg Szűcs Gyula csak magyarul tudott. Rószit vett a deputációban Szemere Miklós, aki néhányadmagával még el a daliás deputáció tagjai közül.

Budapest közönsége tömegesen látogatott el a díszkar megtekintésére és mindenki szívesen adakozott a még szükséges költségekre. Paholek mester igazán remekelt, a díszkar gyönyörű munka volt. Ugy is mint fegyver, úgy is mint művészet alkotás.

Az ifjúság deputációja január 4-én indult el konstantinápolyi útjára. Már reggeli hat órakor nagy közönség gyülekezett össze a Szabady-féle kávéház előtt. Ez a kávéház volt az egyetemi ifjúság találkozóhelye. Később a hatvanas bizottság hivatalos helyisége az újvilágutcai Arany-sas szállóadóban volt. Ennek sincs már na nyoma. Hat óra után érkeztek meg a küldöttség tagjai. Rác Pál, a „nagy cigány” bandája a Rakóczi indulót játszotta s ennek hángjai mellett a közönség s a hatvanas bizottság zajos éljenezései közt indult el a deputáció a budai déli vasúthoz. Ott is nagy néptömeg volt, mely lelkesen éljenezte főkép Lukács Gyulát meg Szűcs pátr. Lukács Gyula azért volt kiválónak népszerű, mert a sajátban ő dolgozott leglelkesebben az ügy mellett. Az Egyetértésnek volt munkatársa s az ifjúsági mozgalmak ügyét egészen odaterelte az Egyetértésbe, amiben nagy segítségére volt Seffer László, aki a lap segédszerkesztője és egyuttal a hatvanas bizottság egyik legtevékenyebb tagja volt. Csavolszky Lajos szívesen engedte át lapját az ifjúság ügy számára, mert ez nagy népszerűsége juttatta a lapot és csakugyan ettől az időtől kezdődött az Egyetértés nagy felvirágzása.

(Folyt. kov.)

Az oroszoknak kísérleteit, hogy Dél-Lengyelországból északra szorongatott hadseregeiknek segítségére siessenek, az osztrák-magyar és a német csapatoknak Pietrkóvtól délnyugatra intézett támadásai megghiúsították.

A Nyugat-Galicában zajló nagy arányú harcok még eldőltelenek. Itt a mi csapataink és a németek tegnap ismét 1500 oroszot fogtak el. — A Belgrad beveteléből következő hadművelet haderőink új csoportosítását tesz szükségessé, amelynek részletei még nem közölhetők.

A Sáros és Zemplénmegyébe betört orosz csapataink által szorítottva mindenütt visszavonulnak.

A Kárpátokban a legtöbb helyen az oroszok nagyobb erőket a hegygerincek mögé vontak vissza.

December 9. Nyugat-Galicában a harcok hevessége fokozódott. Immár nyugat felől is támadó csapataink az ellenséget Dobyce és Wielekánál elfoglalt állásából is kiűzték.

Támadásunk még tart. Foglyaink száma még át nem tekinthető. Eddigélé több, mint 5000 foglyot, köztünk 27 tisztet szállítottunk el. Lengyelországban Pietrkóvtól délnyugatra fekvő csapataink és a német csapatok az ismételt orosz támadásokat mindenütt visszautasították. —

A Kárpátokban jelentős esemény nem fordult elő.

Reimstől nyugatra Pechetier Fermelt noha a templom tornyától a genfi konvenció értelmében lobogó lengtet, a németek kénytelenek voltak bombázással felgyújtani, mert repülő fénycépek úján kétségtelenül megállapították, hogy közvetlenül az épület mögött francia nehéz ítegg rejtezködött.

Franciáknak Souain környékén, Varones és Canquais helységek irányában, az argonnei erdő keleti szélén intézett támadását ellenségek veszteségeket okozva visszaverték, eközben az erdőségekben magában különböző pontokon tört nyertek a németek. Közben foglyokat ejtettek. Nancytól északra folyt harcoknál, melyekről tegnap tettünk említést, franciáknak erős veszteségeik voltak. A német veszteségek aránylag csekélyek.

Kelet-Porosországból nincs új hír. Észak Lengyelországban a német csapatok közeli érimkezésben állanak az oroszokkal, kik a Miagza folyótól keletre nagyon megerősített hadállásban helyezkedtek el.

Lowiczért tovább folynak a harcok.

Dél-Lengyelországban osztrák-magyar és német csapatok váltalve újabb sikeres támadás mentek át.

Vilmos császár kénytelen volt a fronta való utazását néhány nappal elhalasztani, mert lázas légszűrőhurutja van, mindazonáltal ma meghallgatta a vezérkari főnök jelentését.

Nyugat-Galicában támadásunk folyamatban van.

Lengyelországban a déli arcvonalon nyugalom van.

Az ellenség szakadatlan támadásai Pietrkóv vidékén, miként eddig, most is megtörnek szövetségeseik szivósságán.

Utolsó héten csupán a mi csapataink itt 2800 oroszot ejtettek foglyul.

Feljebb északra a németek eredményesen folytatják hadműveleteiket.

December 10. Szerbiában csapataink egy része Grn. Milanovactól nyugatra erős ellenségek haderőire talált és nem érhetett el eredményt. Hogy az ellenség megindított támadásai elől kitérjenek, egyes csapatainkat kedvezőbb terepszakaszokba rendeltük.

Belgrádtól délre offenzívánk előrehalad. December hó 8-án összesen 20 ágyut, egy fényoszórót zsákmányoltunk és számos foglyot ejtettünk.

Souain környékén a franciák tegnap heves tüzésregi tüzelésre szorítottak.

A franciáknak az argonnei erdőség keleti szélén Vaquois és Doureaullesből megújított támadása nem jutott előre és összeomlott a német tüzésreg tűzében. Ellenség nyilvánvalóan nagy veszteségeket szenvedett.

Három ellenséges pilóta tegnap a nyílt hadművelet területén felül fekvő Freiburg városra (Baden) tiz bombát dobott le, de kárt nem okoztak. Ezen esetet ama ténynek megállapítása végett említjük fel, hogy ezuttal is, mint a háború kezdeté óta már annyiszor, nyílt hadművelet területén kívül fekvő városi bombázások ellenfeleink.

A Muzri tavaktól keletre csak tüzésreg harcok.

Észak-Lengyelországban a Visztula jobb partján előnyomuló német hadoszlopok egyike rohammal bevette Przemisc helységeit. 600 oroszot fogtak el és néhány géppuskát zsákmányoltak.

A Visztulától balra folytatják a támadást. Dél-Lengyelországban az oroszok támadásait visszavertük.

December 11. Lengyelországi arcvonalunkon nyugalom van. Nyugodt Galiciában mind két részen nagy erők vannak küzdelemben. Itt eddig 10,000-nél több oroszot fogtunk el. A Kárpátokban jelentékeny tört nyertünk. Ófelesége Frigyes főherceget tábornagygyá nevezte ki. A

németek Flandriában előbbre haladtak. Észak-Lengyelországban a németek sikeresen támadnak.

December 12. Kárpáti harcaink tervszerűen haladnak. Minden orosz támadás kudarcral végződik. Przemysl az oroszok nem támadják. A városreg gyakori sikeres kirohanást intéz.

A török hajóraj Batum környékét bombázza. Tehát nem igaz az oroszok azon állítása, hogy a Fekete tengert a török hajóktól megzisztították és hogy a Javus és Mihili hadihajók harcra kívül helyeztekkel volna.

A Deir melletti harcokban az oroszok 100 halottat és sok sebesültet vesztekkel.

LEGUJABB.

Budapest, dec. 12. A főhadiszállásról jelentik: Téli és hegyvidéki, minden nehézségei dacára csapataink a Kárpátokban folytonos győzelmes útöztekkel közeptelt feltartóztatlanul folytatják előre nyomulásukat.

Ez útközbenben tegnap 2000 orosznál több foglyot el. Lubkovi hegynyeregétől nyugatra eső szorosok ismét birtokunkban vannak.

Gorlicétől Gríubóvtól és új Szandectől délre eső területen **nagy harcok indultak meg.**

Nyugatgalicai csata, a melynek arcvonala délelőli Tymborktól keletre eső vidékről indul ki és Krakóttól keletre fekvő területig húzódik, még folyik.

Tegnap az oroszoknak ismét több támadása tört meg tüzésreggél erős tűze alatt.

Lengyelországban a helyzet nem változott. Przemysl védőserege a legutóbbi kirohanásával **700 orosz foglyot és tizenötföldi gépfegyvert zsákmányolt, valamint nagyszámu löszertel tért vissza.**

Berlin, dec. 12. A Wolff úgynökség jelentik: Lodz kiürítése az oroszok által titokban éjjel és így harc nélkül és eleinte észrevétlenül történt másrészt azonban ez csak a megelőző harcok eredménye volt.

E harcokban az oroszok borzalmas veszteségeket szenvedtek, különösen nehéz tüzésreggél munkája következtében az elhagyott orosz lövészárkok tele voltak halottakkal.

A leleti hadsereg harcaiban még **Tannenbergtől haladtak el csapataink oly sok orosz katona holttest mellett, mint Lodz-Lovic mellett.**

Egyáltalában Tabanice és a Visztula közötti részekben oroszokéval ellentétben kevés halottat vesztekkel. 25-ik tartalék hadtestünk ismét ártórisi modulátánál mindössze 120 embert veszített, ami bizonyára igen csekély szám. Az ellenségnek arányaira jellemző, hogy csak a **Lodzól nyugatra eső Lubomierstől délre fekvő egyik magaslaton 887 halott orosz katonát találtunk és temettünk el.**

Mint a korábbi harcok után, úgy most is, elég pontossággal becsülhetjük fel az oroszok veszteségeit. — Az eddig Lengyelországban elfogott és időközben Németországba elszállított **80,000 ellenséges harcosal együtt az oroszok vesztesége legalább is 150,000 ember volt.**

H I R E K.

— A katonák karácsonyestl megajándékozására szerény adományokat kérünk és azokat nyilvánosan fogjuk nyugtázni. Szerk.

— Majláth püspök beteg. Majláth püspök, ki vizsgáztatást, reménykedést hirdette biveinek, hosszabb körútra indult, csikszeredai tartózkodása alkalmával annyira meghűlt, hogy kénytelen volt körúttal félbeszakítani és székhelyére, Gyulafehérvárra visszatérni.

— **Kászonimpér** közleg képviselőtestülete Tisza István gróf miniszterelnököt, Sándor János belügyminisztert és Gyalóky Sándort vármegyének főispánját egyhangú határozattal a közleg diszpolgáira választotta.

— **A Vöröskereszt Egyesület megbízottai városunkban.** Szent Árpád miniszteri tanácsos és gróf Telegi Domokos mint a magyar szent korona országai Vöröskereszt Egyesülete központi választmányának megbízottai f. h. 8-án az esti vonattal Gyergyószentmiklósról városunkba érkeztek. Fogadásukra a helybeli egyesület részéről az állomásnál dr. Ujfalusi Jenő elnökkel az élükön megjelentek a tisztikar férli tagjai, Bodor Gyula és Daempfl István ügyvezető bizottsági tagok, dr. Veress Sándor igazgató-őrös és dr. Hirsch Hugó főörvos. Az elnök üdvözlő szavai s a kért felvilágosítások megadása után a megbízottak jövetelük céljáról tájékoztatták a fogadásukra megjelenteket. Másnap megbízottakhoz képest — Fejér Sándor vm alispánál tett látogatás után — a helybeli egyesület elnökének kíséretében meglátogatták a vármegyét körházat, ugyiszintén a főgimn internátusi részében elhelyezett tartalékkörházat. —

Jelen voltak a sebesültek bekötözésénél, megtekintették a felszerelést s az ügyvitelt és a látottak fölött megelégedésüket fejezték ki. — A megbízottak ugy ezen alkalommal, mint az előzőkénél és Bodor Gyuláné társelnökénél tett látogatás alkalmával annak szükségét hangoztatták, hogy legalább a tartalékhőzárban elhelyezett sebesültek ápolását a helybeli egyesület vegye át. Erre nézve az elnökség a szükséges lépéseket megteszi. A megbízottak 9-én az esti vónatali Sepsiszentgyörgyre utaztak.

— **Kérelm.** A helybeli Vöröskereszt Egyesület kéri mindazokat az urakat, akiknek használaton kívüli mellényei és papucsai vannak, sziveskedjenek azokat sebesülteink számára ajándékozni, s Bodor Gyulánéhoz, Gözsy Árpádnéhoz és Császár Jánoshoz küldeni.

— **Román papnövédeké követéreméltő példája.** A nagyszabeni Andreianszeminárium 48 növédeké önként jelentkezett a katonaságnál, hogy a harcterre megy mint vöröskeresztés ápoló.

— **Adomány a Vöröskereszt Egyesület.** Sebesült katonáink részére a helybeli Vöröskereszt Egyesület elnökségéhez a következők küldötték olvasnivalót: a Szent István Társulat, a helybeli Uri Kaszinó, Páll Lajos tekerőpataki kereskedő, Bálint László, Imets László, Kegyes József és Molnár Dező főgimn. tanulók. Fogadják adományaikért az egyesület köszönetét. Köszönet azoknak a névteleneknek is, akik a gyűjtőszekrényekben helyezték el újság-, szivar- és szivarkaadományukat. Együttal német, tót és román nyelvű lapok vagy könyvek adományozását is kéri az elnökség, mivel idegen ajku sebesülteink hijával vannak az olvasnivalónak. Gyűjtőszekrény a Pototzy Pál ur üzlete előtt.

— **Menetrend változás.** F. hó 5-étől kezdve Budapest nyugoti pályaudvar Kolozsvár között az 505. és 506. sz. gyorsvonatokat, Brassó—Sepsi szentgyörgy—Berec között a 8001—8702. és 8705—8002. sz. személyvonatokat ismét forgalom ba helyezték, a Kolozsvár—Bánffyuhnyad között közlekedő 515. és 546. vegyesvonatok forgalmát pedig ismét Csucsáig terjesztették ki. A vonatok menetrend-hirdetményből és az utmutatóból vehető ki.

— **Hósi halált halt sógorok.** Nagyenyedi és csikszentgyörgyi Mártonffy Béla m. kir. honvéd hadnagy, a 3. honvéd gyalogezred 1. századának parancsnoka és Dr. Baróti Sándor munkácsi kir. törvényszéki jegyző, a 82. közös gyalogezred 15. századának tartalékos zászlósa hazájuk becsületének vitéz védelmében ellenséges golyótló találya hósi halált haltak: Dicső elmulásukról közli szívtelenül álló gyászoló családjuk a következő gyászjelentéseket adta ki:

Ozv. dr. Baróti Sándor szül. Mártonffy Klára mind a maga, mind az alulírottak s az egész rokonság nevében a legmélyebb fájdalommal tudatja, hogy hón szeretett feleségétel térje, legjobb fiú, vő, testvér sógor és rokon dr. Baróti Sándor kir. bírósági jegyző, a 82-ik közös gyalogezred 15. századának tartalékos zászlósa, folyó évi szeptember hó 8-án, 28 éves korában, legboldogabb házasságának első évében a Lubien-Welki erdőben; midőn csapattal rohanva vitte, orosz golyótló honokon találya hósi halált halt. Drága halottunk földi maradványait a harcterén saját vérel véstátott hant borítja. Hazájá védelmében kiöntött drága véré által megistült lelkéért az engedzlett személeszédő azot folyó hó 7-én délelőtt 9 órakor fogjuk a helybeli róm. kath. templomban felajánli Emléke legyen áldott, nyugalma csendes és örök! Csikszere, 1914. évi december hó 5-én. Baróti Lajos név szerű. Rókaly Dénes szül. Baróti Róza, Baróti József, Baróti Regina, Baróti Béla, Baróti Károly, Baróti Lajos testvérei. Ozv. Mártonffy Béla szül. Blasián Aurelia anyosa Obholczter Béláné szül. Mártonffy Aranka, Becze Imréné szül. Mártonffy Anna, Mártonffy Erzsébet, Mártonffy Mária sógoraink Obholczter Béla gyár-főnökkelhetes főmérnök gyermekeivel, Becze Imre ny. főszolgabíró gyermekeivel, Rókaly Dénes sógoral.

Ozv. Mártonffy Béla szül. Blasián Aurelia mind a maga, mind az alulírottak s az összes rokonság nevében a legmélyebb fájdalommal tudatja, hogy forrón szeretett egyetlen fia, a legjobb testvér és rokon nagyenyedi és csikszentgyörgyi Mártonffy Béla m. kir. honvédtudnagya, a 3. honvéd gyalogezred 1-50 századának parancsnoka folyó évi november hó 27-én, a zeplényi mezején Kispállya fölött magasztalon egy orosz golyótló szíven találya 25 éves korában megölt. Szíven találya hant kiöntött drága vérel megistült lelkéért az engedzlett személeszédő azot folyó évi december hó 9-én délelőtt 9 órakor fogjuk a helybeli róm. kath. templomban felajánli. Az örök boldogság legyen osztályrésze! Csikszere, 1914. évi december hó 5-én Obholczter Béláné szül. Mártonffy Aranka gyermekeivel, Becze Imréné szül. Mártonffy Anna gyermekeivel, Mártonffy Erzsébet, Mártonffy Mária, Ozv. dr. Baróti Sándor szül. Mártonffy Béla testvérei, Obholczter Béla gyár-főnökkelhetes főmérnök Becze Imre ny. főszolgabíró sógoral.

— **A vármegyei tiszviselőik és a háboru.** A vármegyei tiszviselőik orsz. egyesületének hivatalos közlönye, „A vármegye” legutóbbi számban érdekes statisztikát közöl arról, hogy az ország vármegyéinek tiszviselőiből hányan vonultak be a háboru alkalmából tényleges katonai szolgálata. E kimutatás szerint alispán 1, főjegyző 1, másodfőjegyző 18, aljegyző 66, főjegyző 2, aljegyző 11, főorvos 6, kórházi orvos 27, levéltárnok 16, irodaiagazgató 3, árvászeki elnök 4, árvászeki tlnök 44, árvászeki főigazgató 5, irodatiszt 23, iroda segédistizt 132, főszolgabíró 3, szolgabíró 80, közigazgatási gyakornok

102, és járási orvos 60, teljesít jelenleg katonai szolgálatot. Összesen tehát eddig 604 megyei tiszviselő hagyta oda a közigazgatás gépezetét, vagy a hazát mint katonai szolgálta. Ha a most részben megejtett, részben még folytatásban levő B. osztályú népfelkelők bemutatás szemlénél alkalmassan találta is behivatnak, akkor ez a szám tetemesen emelkedni fog.

— **Kik kapnak államsegélyt?** A hadbavonultak családtagjainak államsegélyzése ügyében a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben precizen megállapítja, hogy kik tartanak államsegélyre igényt. A rendelet értelmében ha a hadbavonult családtagok valamely intézetből vagy magánvállalattól fizetését a hadi állapotban is megkapja, úgy hozzátartozói nem részesülnek segélyben. Ugyanez áll az iparos, kereskedő, földbirtokos hozzátartozóira, amennyiben jövedelmük kimutathatóan nem csökkent addig a mértékig, hogy a segélyre rá volnának szorulva. A kik kenycradóktól fizetésük helyett ajándék jelleggel bíró segélyben részesülnek, azoknak az állami segély egész összegére van jogcímük.

— **A magyar ezredék tulajdonosa.** Aból az alkalmából, hogy a király Hindenburg tábornagot a székesfehérvári 69 gyalogezred tulajdonosává nevezte ki, érdekes megállapítást, hogy a világháboruban a mi részünkön szereplő nevezetes emberek mind magyar ezredék tulajdonosai, bár az osztrák ezredék száma több mint a magyaroké. Így Frigyes királyi herceg hadsereg főparancsnok a pécsi 52., Kondrád báró vezérkari főnök a debreceni 39., Vilmos német császár a kassai 34., Hindenburg tábornagy pedig legújabbban a székesfehérvári 69. gyalogezred tulajdonosa. Megemlítjük még, hogy a román király az ujvidéki 6., a spanyol király pedig a kecskeméti 38. ezred tulajdonosa. Ellenben nem volt büszke a tulajdonosára, Miklós cára az ötödik dragonyos-ezred. Az ezred érzékenységét illetékes helyen méltányolták is, mert az ezrednek e pillanatban tulajdonosa — nincs.

— **Fizetni kell a betegsegélyző pénztári járulékokat.** A hadiállapot folytán elrendelt moratórium következtében az a téves nézet támadt a munkásbiztosítási intézménnyel érdekelte munkaadók egyes köreiből, hogy a moratórium hatálya a betegsegélyzési és baleset biztosítási járulékok fizetésére vonatkozólag is kiterjed. Ez a felgőgás téves, mert a moratórium hatálya a közdőrára és az ezekkel egyenlő elbírálás alá eső munkásbiztosítási járulékokra egyáltalában nem vonatkozik. Ennélfogva a pénztári járulékok éppen úgy megfizetendők, mint az egyéb adó-tartozások. A munkásbiztosítási pénztárak kétszeresen nehéz és jelentős feladatot teljesítenek most, amikor a törvény értelmében a hadbavonultak családtagjait segéyzéik, noha a hadbavonulás tatomára a biztosítottak után járulékok nem vesznek be. Milliókra tehető azoknak a családtagoknak a száma, kiket ez alapon a pénztárak — tekintet nélkül a járulékok jövedelmük nagyságától apadására, — hathatós segélyben részesítenek. E törvényes és hazafias feladatnak a pénztár csak abban az esetben képes eleget tenni, ha munkaadók is teljesítik az intézménnyel szemben hazafias kötelességüket, mely a járulékok lelkiismeretes megfizetésében nyilvánul.

— **Legszébb karácsonyi ajándék.** Gyönyörű kivitelű, művészi munkájú fémpaklet jelenleg a közeli karácsonyi alkalmából a világháboru és hős katonáink emlékére. A emlékpakletten, amely plüschre szerelve bronzvagy ezüst színben kapható dicsőfélegesen utaló köz királyunk és a német császár há portéri láthatók hadilobogók, fegyverek, csákok és babérok között. Egy szétterjesztett szárnyu turulmadár, karmai között kardot tartva cikázó villámokkal árasztja el a velünk harcban álló hét ellenséges hatalom cimereit. A paklet közepén szépen cizellált mezőben ez a felírás: „1914. Viribus unitis”, amely így királyunk feuköt jelmondatával szóban is kifejezésre juttatja a paklet szimbólumát. Az emlékpaklet, amely asztra állítható, vagy fakra akasztható, 24 cm. széles, 28 cm. hosszú, igazán értékes dísz tárgy és a legszébb karácsonyi ajándék. Ara 7 kor. és megrendelhető a pénz beküldése ellenében vagy utánvétellel, ingyen csomagolással, bérmentetlennel, az egyedül jogsosított gyártónál: Höcker H és Társa, műszaki kereskedelmi vállalat, Budapest, IX. Úllői-ut. 29. Ugyanílyen kivitelű paklet kisebb méretben és amelyen a turulmadár helyett a hét ellenséges hatalom cimere egy ágyuval, egy léghajóval van körülveve, — szep vörös vagy fekete fára szerelve 3 koránért, plüschre szerelve 5 koránért kapható.

— **Magánomagforgalom a tábori postákkal.** December 5-től bezárólag december 15-ig minden tábori postahivatalhoz újból lehet csomagot küldeni. A csomag súlya legfeljebb 5 kilogramm, terjedelme pedig bármely irányban 60 centiméter lehet. Tartalmazhat ruházati cikkeket kívül könnyen nem romló élelmiszereket (fűstölt húst, szálamit, sajtot, kétszeresített, csokoládét, konzervet, stb.) és dohányt, szivart is.

A burkolat csak viaszos vászon, vagy vízálló más szövet, avagy jól leszógezett falada lehet. A címet lehetőleg magára a burkolatra, vagy külön vászonlapra úgy kell írni, mint a tábori postai leveleknek. A vászonlapot nem szabad a burkolatra ragasztani, hanem tartósan oda kell varrni. Célszerű, ha a címrát másolata a csomag belsejében el van helyezve. A feladó tartozik a szállítólevélre „saját veszélyemre” szavakat felírni. A szállítólevél szelvényére csak a feladó nevét és lakását szabad feljegyezni. Bérmentesítési díj 60 fillér. Ha a csomagot a címzettnek bármely okból nem lehetne kézbesíteni, a tartalmát a rászoruló legénység közt osztják szét.

— **Rózsavölgyi Album 1914. karácsony*** a napokban hagyta el a sajtót. Az album kiadója mellőzött minden üzleti szándékot és ennek eredménye, hogy az album tartalmának összeállítás és kiállítása várokozásban felül sikerült. Országunk első zenemű kiadó cégétől csak jót vártunk és a legjobbakt kaptuk. 80 oldalon 33 értékesnél értékesebb operett, kabaré, magyar és hazafias dalt tartalmaz a 4 — koronás album, Huszka, Jacobi, Szirmai, Zerkovitz világsikert aratott művei között találjuk a legnépszerűbb magyar és műdalokat, valamint az alkalmi hazafias darabokat a legjobb letében. Az album izlées és díszes kiállítása, valamint gazdag tartalma révén a legalkalmasabb karácsonyi ajándék. — Megrendelhető lapunk kiadójában, vagy az album kiadójánál: Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari zenemű kiadó cégnél, Budapest, IV. Szervita-tér 5. sz.

VIRADÓRA.)*

Csillagszemű, kék éjszaka,
Kék éjszakában kék baka.

Lány ablaka megkoppank,
„Kely fel, babám, babád van itt,
Figyél a csendes szóra jó!
Honnan jövök? A hant alól,
Szerelem, szíven, szép arán,
Sokszor gondolsz még siva rám?
Síró! jövök sulhanva, hogy
Már elcsújt!’ már megnyugodj.”

Csillagszemű kék éjszaka,
Kék éjszakában kék baka.

„Ottfenn ott messi északon
Száz ágyu kildt halált vakon,
Sokan haltunk meg ott, sokan,
Sokan harcunk sok halottja van.
Nem nélkül kaptam én a sirt,
Jegyzéke senki föl nem irt.
Orosz földelt el, nem magyar,
Véres sár, lengyel föld takar.”

Csillagszemű kék éjszaka
Kék éjszakában kék baka.

„Nehogy síró reményben élj,
Bizonytalantól is ne félj.
Félnem félni karod ne tárd,
Halottadat ne kérd, ne várd.
Ha férij jön, nehogy hahozz,
Pártában el ne hervadozz,
S hogy tudd, ki ittjárt: én vagyok,
Égy szál virágot irthagyok.”

Viráglatlan sír északon,
Virágszál itt egy ablakon.

Gábor Andor

*) E szép verset a „Nap” című fővárosi lapból vettük át.

Aranyat vasért!

Folytatás.

A „Csikvármegyei Augusztus gyorssegély-alap” központi ügyvezető bizottságához beküldött arany és ezüst ékszerek, tárgyak és készpénz adományokról:

Ferency Győző csikszereadi adótárnok ur gyűjtése: Kádár Ferenc Csikszereadi, 5 korona készpénz. Azbej Alajos Csikszereadi, 5 korona készpénz. Balázs András Csikszereadi, 5 korona készpénz. Szentes Gergely kereskedő Csikszereadi, 10 korona készpénz. Antal Aron utmester Csikszereadi, 5 korona készpénz. Ferency Győző adótárnok neje Csikszereadi, 5 korona készpénz. Wéger János adótiszt Csikszereadi, 5 korona készpénz. Wéger Jánosné adótiszt neje Csikszereadi, 5 korona készpénz. Schusztter József Csikszereadi, 5 korona készpénz. Pál Ignác Csikszereadi, 5 korona készpénz. Pálffy Aladár adótiszt Csikszereadi, 5 korona készpénz. Potovszky József kereskedő Csikszentgyörgy, 5 korona készpénz. Ince Domokos orsz. gyűjt. képv. Csikszentgyörgy 10 korona készpénz. Ifj. dr. Gál József ügyvéd Csikszereadi, 5 korona készpénz. Cseh István vállalkozó és mézszáros Csikszereadi, 10 korona készpénz. Bójhly Gábor levéltárnok Csikszereadi, 5 korona készpénz. Dr. Tauber Józsefné ügyvéd neje Csikszereadi, 10 korona készpénz. Dr. Tauber József ügyvéd Csikszereadi, 5 korona készpénz. Fosztó Margit Csikvárdotálva 5 korona készpénz. Dr. Fejér István ügyvéd Csikszereadi, 5 korona készpénz.

pénz. Dr. Kovács Albert ügyvéd Csikszereda, 5 korona kézpénz. Gyergyai Béla jegyző Kásonjakabfalva, 5 korona kézpénz. Vass István Gyimesbükki, 10 korona kézpénz. Bójtly Gáborné Csikszereda, 5 korona kézpénz. Szóts Mihály Gyimesbükki, 1 drb. férfi jeggyűrű. Szóts Mihályné Gyimesbükki, 1 drb. női jeggyűrű. Kovács Árpád Csikszereda, 1 drb. arany lánccs gyűrű. Simon Venczel Csikszentkirályi, 1 darab kőnkeltű arany gyűrű. Ferenczy Zsolt Csikszereda, 1 drb. arany női gyűrű 3 kis kék kövel és 1 gyöngyvel. Ferenczy István Csikszereda, 1 drb. arany gyűrű kőnkeltű. Morvai Miczi Csikszereda, 1 drb. arany gyűrű kőnkeltű. Barabás Izabella Csikszereda, 1 darab arany női gyűrű kis piros kövel. Orbai Mária Csikvárdotfalva, 1 pár arany fülbevaló.

Dr. Domokos Sándorné úrnő vármegyei aljegyző neve Csiklapoczi lakcs gyűjtése: Özv. Dávid Istvánné Csikszereda, 5 korona kézpénz. Özv. Szabó Antalné Csikszereda 1 korona kézpénz. Cseh Vilmosné szül. Kórmendy Mária Csikszereda, 4 korona kézpénz és 1 drb. arany órákarika. Vinzám Miklósné Csikszereda, 1 drb. arany gyűrű veres kövel, 1 drb. kis arany kereszt. Kegli Ferenc Csikszereda, 1 korona kézpénz. Cokczák Béla Csikszereda, 1 korona kézpénz. Druber Márkus 2 korona kézpénz. Csiby Károlyné Csikszereda, 1 drb. ezüst karkötő emállrozva, 1 drb. arany eltört karika gyűrű. Özv. Dávid Józsefné Csikszereda, 1 drb. arany karika gyűrű. Trohán Józsefné Csikszereda, 2 korona kézpénz. Dr. Daradics Félixné Csikszereda, 1 drb. arany gyűrű 1 gránát és 5 kis gyöngyszemmel. Benkő Jakabné Csikszereda, 1 drb. arany gyűrű kőnkeltű. Péter József k. jegyző Csiklapocza, 5 korona kézpénz. Péter Józsefné k. jegyző neve Csiklapocza, 5 korona kézpénz. Domokos Sándorné várm. aljegyző neve Csiklapocza, 1 darab arany brostű, 1 drb. eltört arany karkötő fehér kövel. Domokos Sándor várm. aljegyző Csiklapocza, 4 drb. régi nagy ezüst tallér. Simó Gerő méráros Csikszereda, 1 darab eltört arany lánccs gyűrű. Simó Gerőné méráros neve Csikszereda, 1 pár arany fülbevaló egykiben vörös kövel.

A gyergyótölgyesi helyi bizottság elnökeinek Veress Lajos főszojgalyer úralt beklüdtött gyűjtés: Bléness József Gyergyótölgyes, 1 drb. arany gyűrű kövel. Bléness Józsefné Gyergyótölgyes, 1 drb. arany gyűrű kövel, 1 drb. nyak ék. Bléness Mariska Gyergyótölgyes, 1 darab arany mellű, 1 drb. arany karkötő, és 1 darab arany függő. Vass Mihályné Románia Hangu, 1 drb. arany karika gyűrű. Simonits Kunné Románia Hangu, 1 drb. arany gyűrű kőnkeltű. Stefán Györgyné Románia Hangu, 1 darab arany karika gyűrű. Kolló Jánosné Gy. tölgyes, 10 korona kézpénz. Kolló János Gy. tölgyes 5 korona kézpénz. Csató Sándorné Gyergyótölgyes, 1 drb. arany karika gyűrű. Strul Fülöp Gyergyótölgyes, 2 korona kézpénz. Zalmen Zalmen Gyergyótölgyes 50 fillér kézpénz. Lónhard Miklós 2 K kézpénz. Barabás Gyuláné 1 drb. arany gyűrű kövel, Mójszi Márku 1 K kézpénz, Szilvási Jakab 1 K kézpénz, özv. Váradi Gézáné 1 drb. arany karika gyűrű. Fischer Mariska 1 drb. arany lánccs gyűrű. Schwarcz Lázárné Gyergyótölgyes, 1 K kézpénz. Niszel Moritzné Gy. tölgyes, 1 drb. arany gyűrű kövel, 10 K kézpénz. Simon Salamonné Gy. tölgyes, 6 drb. ezüst kanál és 3 drb. arany törmelék. Simon Salamon Gy. tölgyes, 1 drb. ezüst lánccs és ceruza. Merovits Emilia Gy. tölgyes, 1 drb. arany gyűrű. Haim Sarolta Gy. tölgyes 1 darab arany karika gyűrű. Simon Szidi Gy. tölgyes, 2 drb. arany gyűrű kövel. Haim Frida Gy. tölgyes, 1 drb. arany gyűrű. Haim Simonné Gy. tölgyes, 1 drb. arany lakat függő. Lenczner Lipótné Gy. tölgyes, 1 drb. arany gyűrű kövel. Niszel Lőrincné Gy. tölgyes, 1 drb. arany mellű és 10 K kézpénz. Lenczner Bernátné Gy. tölgyes, 5 K kézpénz. Tódor Antalné Gy. tölgyes, 1 drb. arany gyűrű és 1 pár függő. Haim Sulemné Gy. tölgyes, 10 K kézpénz és 1 drb. arany gyűrű. Simon Martonné Gyergyóbékás, 1 drb. arany mellű, 1 drb. arany lánccs gyűrű, 1 drb. arany függő. Smiel Simonné Gyergyótölgyes, 1 drb. arany karika gyűrű. Szántó Samané Gyergyótölgyes, 5 korona kézpénz. Smilovics Laci Bébör 5 K kézpénz. Waldmann Gy. tölgyes, 3 K kézpénz. Weinrauch Bérkő Gy. tölgyes, 1 K kézpénz. Weinrauch Bérkőné Gy. tölgyes, 1 K kézpénz. Weinrauch Izsó Gyergyótölgyes, 1 K kézpénz. Struhl Moritzné Gy. tölgyes, 1 drb. arany gyűrű és 3 korona kézpénz. Struhl Lenke Gyergyótölgyes, 1 drb. arany gyűrű. Biró Ferdinánd Gy. tölgyes, 3 korona kézpénz. Biró Teréz Gy. tölgyes, 1 drb. arany gyűrű. Kovács Kornélné Gy. tölgyes, 1 drb. arany gyűrű és 2 drb. törmelék. Dobribán Jakabné Gyergyótölgyes, 5 K kézpénz. Hatács Keszeghelné Gyergyótölgyes, 5 K kézpénz. Száva Nándor Gy. tölgyes, 5 K kézpénz. Nisztr Paula Gyergyótölgyes, 1 drb. arany gyűrű. Nisztr Valéria Gy. tölgyes, 1 drb. arany gyűrű.

A midőn a fent elősorolt tárgyak és értékek átvételét ezenem nyilvánosan nyugtázzuk, egyszerűsített hálás köszönetünket nyilvánítunk mindazoknak, kik a nemes cék érdekében akár

mind gyűjtők, akár mind adományozók ezen eddigi szép eredményeirelemben közreműködtek.

A „Csikmegyei Augusztus gyorssegély-alap” központi ügyvezető bizottságainak nevében és megbízásából:

Pótz Antal,
jegyző.

Gyalóky Sándorné
elnök.

Folytatása kövötk. zik.

Felhívás

a „Hungária hadi biztosító pénztár” ügyében.

Megérezzük a mi nagy harcunknak sok-sok baját és minden ígeryezetünkkel azon kell lennünk, hogy azokat enyhítsuk. Legfőbb feladatunk, hogy gondoskodjunk azoknak hátramaradtjairól, a kik a háboruban hősi halált lelek; ők veritek ontják a hazáért, de itt maradnak az özvegyek és árvaik. Segítsünk rajtuk! Ennek előmozdítása végett a Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság az Országos Hadsegélyező Bizottság tagjai közreműködésével a háborúba vonult családja részére kölcsönösségi alapon hadi biztosító pénztárt létesített.

Egy tagsági rész és járulék 5 korona; egy-egy hadbavonult egyen több 5 koronás részzel, de legfeljebb 30 részzel, tehát összesen 150 koronával vehet részt a pénztárban. A pénztárba be lehet iratni mindenkit, aki a háború tartama alatt katonai szolgálatot teljesít, vagy aki behívását várja. A tagság harmadik személy (hitves, szülő, testvér, gyám, munkaadó, stb.) vagy bárki más útján is megszerezhető. A biztosítás csak akkor érvényes, ha a hadbavonult egyen a tagsági bejelentés előtt a háborúban még el nem esett, meg nem halt. Sebesültek is felvételhetők a pénztárba, de ezekre nézve a biztosítás csak akkor lép érvénybe, ha az illető katonai szolgálatát újból megkezdi. A tagsági járulékok egyszerűsített módon fizetendő a háború egész tartamára ezen kívül semmiféle más fizetési kötelezettség nincs. Ez a hadipénztár minden nyereszkekedés kizárásával alkotott, tisztán altruisztikus, jöletintézmény. Az összes befizetések, hozzáadva a kamatokat és esetleges jötekyony hozzájárulásokat, a békekötés után a tényleges kezelési költségek levonásával, a jyzvezt ősszegek arányában az elhalt hadbavonultak hátramaradtjait köztöl felosztottnak. Ha az elhalalozás után lesz nagyobb, mint a multban lefolyt nagy háborúk halálzási aránya, akkor minden egyes 5 koronás befizetésre valószínűleg 125 korona, tehát pld. 50 koronára befizetésre 1250 korona fog esni. A hadipénztár ügykezelése és vagyona felett egy e célra alakított bizottság (kuratórium) örököl. Hitvesek, szülők, testvérek, biztosításkötő ferjetek, fiaitok, testvéreiket, barátaitok, a kik fegyverben állnak! Munkaadók! biztosításkötő alkalmazottaitok, gazdasági cselédjeiteket, segédjeiteket, gyári munkásaitokat, a kik a hazáért és egy érteket harcolnak! Mindenki megszerezheti a tagságot, tisztek és legénység, a kik tüzvonalba kerülnek, vagy helyi szolgálatot teljesítenek, orvosok, gyógyszerészek, tábori lelkészek, a vöröskereszt összes személyzete stb. stb. Biazlommal fordulunk a magyar haza polgáraitok; felhívjuk a gazdaközönség, a gyárilárosok és kereskedelmi vállalatok figyelmét erre az intézményre: jól tudjuk, hogy a háború ugyis nagy áldozatokat követel tőlük, de hozzák meg meg azt az áldozatot is, hogy hadbavonult gazdasági cselédjeiknek, alkalmazottaiknak, munkásainak életét a „hadipénztár” útján biztosítsák. Bizünk benne, hogy felhívásunk eredménnyel fog járni és hogy ilyen módon is hozzájárulhatunk ahhoz, hogy a háború keserveit enyhítsük. Hazafias üdvözléttel a Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság igazgatóság: Kirchner Hermann, es. és kir. altábornagy, az Országos Hadsegélyező Hivatal vezetője. Simonits Elemér, képviselőházi alelnök, az Országos Hadsegélyező Bizottság ügyvezető alelnök, Gróf Wilczek Frigyes az Országos Hadsegélyező Bizottság ügyvezető alelnöke. Hajos Kálmán, országgyűlési képviselő. Báró Ghillány Sándor, országgyűlési képviselő. Neuenführer József, a képviselőházi számvonósi hivatal főnöke.

A Hungária hadibiztosító pénztár szabályzata.

1. §. Az 1914-ben kiütött háború hadbavonultjai részére a „Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság” kezelése alatt közhasznú jellegű hadi biztosító pénztárt létesítettik. A hadi biztosító pénztár ügykezelése és vagyona felett egy e célra alakított bizottság (kuratórium) örököl.

2. §. A hadi biztosító pénztárba mindenki be lehet iratni, aki a háború tartama alatt katonai szolgálatot teljesít, vagy behívását várja. A tagság harmadik személy (feleség, apa, any, gyám, munkaadó, egylet és testület) útján is megszerezhető.

3. §. Egy tagsági rész és járulék 5 korona. Egy-egy hadbavonult egyen több 5 koronás részzel, de legfeljebb 30 részzel, azaz összesen 150 koronával vehet részt a pénztárban. A tagsági járulékok egyszerűsített módon, a háború egész tartamára fizetendő; ezen kívül semmiféle más befizetés nem eszközöndöl.

A belépő tag, illetve az aki helyette az ő számára a tagságot megszerzi, a belépés alkalmával a járulékokat megfizetni tartozik és csak az tekintetik tagnak, aki a járulékokat megfizette.

A tag részére tagsági igazolvány állítottatik ki 4. §. Ha a hadba vonult egyen a tagsági bejelentés előtt már elesett, illetve meghalt, a pénztár ellen biztosítási igény nem támasztható, ebben az esetben a befizetett járulékok visszaterítetik. Ha a hadba vonult egyen a tagsági bejelentés előtt már megsebesült vagy megbetegedett, a biztosítás csak akkor lép érvénybe, ha a megsebesült, illetve a megbetegedett egyen katonai szolgálatát újból megkezdi.

5. §. Az összes befizetések kamatokkal és esetleges jötekyony adományokkal együtt a tényleges kezelési költségek levonásával a hadi haláleset folytán elhaltak igényjogosultjai köztöl a befizetett járulékok arányában felosztottnak. Igényjogosultnak a tagsági igazolvány bemutatója tekintetik.

6. §. Hadi halálesetnek tekintetnek mindazok az elhalalozások, amelyek hadi események (u. m. sebesülés, baleset, háborús fáradság, kolera, vérhas stb.) folytán a háború tartama alatt, vagy azokkal okozati összefüggésben a háború után az általános leszerelés befejezésétől számított 3 hónapban belül bekövetkeztek és a haláleset ezen időpontig a pénztárnak bejelentett.

7. §. Eltűntek elhaltaknak tekintetnek, ha az erre vonatkozó az általános leszerelés befejezése után 3 hónap mulva kiállított hatósági igazolvány beterveztetik.

8. §. Az elszámolás és elosztás az általános leszerelés befejezése után 5 hónap mulva történik. A kifizetés előtt a hatósági haláleseti bizonyítvány és a tagsági igazolvány beterveztendő.

9. §. Aki legkésőbb az általános leszerelés befejezésétől számított 3 hónapban belül a haláleseti bizonyítványt és a tagsági igazolványt be nem terjeszti: minden igényét elveszti.

10. §. Az ezen ügyletből folyó követelések megfizetésére nézve kizárólagos teljesítési helygyanút a Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság budapesti irodája kövötketik ki. Per esetekben kizárólag a Budapesten székelő és a per tárgya szerint hatáskörrel bíró királyi bíróság illetékessége kövötketik ki.

A tag részére tagsági igazolvány állítottatik ki

4. §. Ha a hadba vonult egyen a tagsági bejelentés előtt már elesett, illetve meghalt, a pénztár ellen biztosítási igény nem támasztható, ebben az esetben a befizetett járulékok visszaterítetik. Ha a hadba vonult egyen a tagsági bejelentés előtt már megsebesült vagy megbetegedett, a biztosítás csak akkor lép érvénybe, ha a megsebesült, illetve a megbetegedett egyen katonai szolgálatát újból megkezdi.

5. §. Az összes befizetések kamatokkal és esetleges jötekyony adományokkal együtt a tényleges kezelési költségek levonásával a hadi haláleset folytán elhaltak igényjogosultjai köztöl a befizetett járulékok arányában felosztottnak. Igényjogosultnak a tagsági igazolvány bemutatója tekintetik.

6. §. Hadi halálesetnek tekintetnek mindazok az elhalalozások, amelyek hadi események (u. m. sebesülés, baleset, háborús fáradság, kolera, vérhas stb.) folytán a háború tartama alatt, vagy azokkal okozati összefüggésben a háború után az általános leszerelés befejezésétől számított 3 hónapban belül bekövetkeztek és a haláleset ezen időpontig a pénztárnak bejelentett.

7. §. Eltűntek elhaltaknak tekintetnek, ha az erre vonatkozó az általános leszerelés befejezése után 3 hónap mulva kiállított hatósági igazolvány beterveztetik.

8. §. Az elszámolás és elosztás az általános leszerelés befejezése után 5 hónap mulva történik. A kifizetés előtt a hatósági haláleseti bizonyítvány és a tagsági igazolvány beterveztendő.

9. §. Aki legkésőbb az általános leszerelés befejezésétől számított 3 hónapban belül a haláleseti bizonyítványt és a tagsági igazolványt be nem terjeszti: minden igényét elveszti.

10. §. Az ezen ügyletből folyó követelések megfizetésére nézve kizárólagos teljesítési helygyanút a Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság budapesti irodája kövötketik ki. Per esetekben kizárólag a Budapesten székelő és a per tárgya szerint hatáskörrel bíró királyi bíróság illetékessége kövötketik ki.

LAPKIADÓ: „SZÉKELYSÉG” TÁRSASÁG.

Szám: 2/C. 16—1914.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. törvényszék elnöke az 1897. évi XXXIII. t.-c. 2-ik §-ának rendelkezése alapján közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. törvényszéknel szervezett esküdttörvényszék elnökévé az 1915. év január hó 1-étől kezdve egy évi időtartamra Bigner József kir. törvényszéki elnök, s elnökhelyettesül Kovács Lajos kir. törvényszéki bíró jelöltetik ki.

Csikszereda, 1914. évi december 5.

Bigner József,
elnök.

976—1914. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenem közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírószéknek 1914. évi V. 815/4 sz. végzése következtében Dr. Kovács Gyárfás ügyvéd által képviselt Csikdelné közbirtokosság javára 500 kor. s jár. erejű 1914. évi május hó 14-én fogantottot kielieltgési végrehajtás útján le- és felfellogított és 1040 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Kánya Jakabnál 2 tehén, Kánya Jozsefnél 4 csikó, 3 borjú és 10 szeker széna nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbírószék 1914. évi V. 815/4. számú végzése folytán 500 kor. tökékövetelés, ennek 1913. évi szept. hó 1 napjától járó 5 százalek kamatai, egyhármad százalek váltótölly és eddig összesen 144 kor. 50 fill.-ben bírölóg már megállapított, költségek erejű, végrehajtást szenvedők lakásán Csikdelné leendő megtartására 1914. évi december hó 29. ik napjának délután 2 óraja határidőül kitöllyetik, és ahhoz a venni szándékozók ezenem oly megjegyzéssel hivatatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében késpénzfizetés mellett a legtothóbb igazérőnek, szükség esetén becsárolan alul is elfoghat adatni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felfelloglatták és azokra kielieltgési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszereda, 1914. évi dec. hó 8.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.